

Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation

Sverige ek. för.

hkpo.se

Mastvägen 6, 43274 Träslövsläge – Telefon +46(0)340 372 50 – info@hkpo.se

Havs- och Vattenmyndigheten

Goncalo Carneiro

Jordbruksverket

Daniel Melin

Angående förslag till strategi för svenskt fiske och vattenbruk

Havs- och Kustfiskarnas PO (HKPO) önskar lämna följande synpunkter på förslag till den gemensamma strategin för svenskt fiske och vattenbruk.

Sidan 5 Myndigheternas uppdrag.

Det är mycket bra HaV och Jordbruksverket så småningom har funnit varandra vilket beskrivs med *”uppdragen förutsätter en nära och god samverkan såväl mellan myndigheterna som till fisket och vattenbruket knutna intressenter”*. Det är ett viktigt steg på vägen för att kunna uppnå en bättre balans i fiskets frågor och förhoppningsvis ett mått av hänsynstagande till fiskenäringen. Fast än så länge är näringen i alla de frågor som avgör fiskets bedrivande helt beroende av HaVs förvaltning och beslut. Då är vi beroende av en ambition från HaVs sida att väga in näringens intressen. Fisket är ju i allt väsentligt hänvisade till diskussioner med HaV angående fiskefrågor och för inte de samtalen med Jordbruksverket.

Sidan 5 Näringarnas utmaningar.

I första stycket, sista meningen (samt sid 15 (2) står det *”Yrkesfisket i våra inlandsvatten och det storskaliga pelagiska fisket till havs går dock fortfarande relativt bra”*. Det här ger en orättfärdig, negativ bild av lönsamheten i det demersala skaldjursfisket, där många av dem som bedriver ett kräft- eller räkfiske på heltid faktiskt har en god lönsamhet. En likartad felaktig formulering var aktuell även när den nuvarande strategin togs fram. Vi fick då höra att slutsatserna är baserade på EUs kriterier för lönsamhet.

När nu verkligheten ser annorlunda ut än vad som framgår av en fyrkantig mall så måste verkligheten återspeglas i strategin. Annars förlorar dokumentet i trovärdighet.

Sidan 15 (1) Konkurrenskraft, lönsamhet och sociala värden

Det behöver klargöras vad som menas med småskaligt fiske, ett begrepp som återfinns på flera ställen i skriften. Vi menar att fisken som i allt övervägande bedrivs kustnära med i huvudsak dagliga landningar i en och samma hamn, också ska vara föremål för en *”särskild hänsyn”* från myndigheterna. Ska vi gå efter EUs kriterier för småskaligt fiske, båtar under 12 m, då faller många båtar bort som är oerhört viktiga för våra kustsamhällen och fiskehamnars överlevnad och bevarandet av fiskekulturen.

Eftersom uttrycket ”småskaligt fiske” är ett oklart begrepp som tolkas på skilda vis, beroende av aktör, och HKPO absolut vill stödja och värna allt det lokala fisket, föreslår vi ett förtydligande; ”*det småskaliga och det kustnära fisket*”. Ett annat alternativ kan vara enbart ”*kustnära fiske*”, eller att begreppet ”småskaligt fiske” utvidgas och definieras på lämplig plats i strategin.

Vi föredrar ”*det småskaliga och det kustnära fisket*” eller ”*kustnära fiske*” i de flesta fall. Ändringar behöver göras, utöver sidan 15 (1), även på sidan 10 sista stycket. Sidorna 16 (5) och 23 stycke 5 och 6.

Skrivningar där ”*småskaliga yrkesfisket*” används i samband med dålig lönsamhet, sidorna 5, 15 (2), 16 (5) behöver också nyanseras i enlighet med vad vi framför ovan och vad vi anser beträffande Näringens utmaningar (sidan 5).

Sidan 13 (3). Förvaltningen samordnas centralt och är regionalt och lokalt förankrad. Detta mål är oerhört väsentligt för om vi ska kunna behålla och stärka ett regionalt fiske eftersom förutsättningar för fisket skiljer sig mycket runt våra kuster.

Sidan 13 (7). Ett viktigt mål om att i förvaltningen beakta såväl traditionell som lokal kunskap. Fiskaren är ofta den som i sitt fiske noterar förändringar i havsmiljön först av alla. Men det gäller då att ha en bred, kontinuerlig öppen dialog med näringen. Ett exempel är Östersjön där kollektiva erfarenheter och iakttagelser från fisket länge visade på allvarliga miljöproblem som drabbade torsken. Förändringar som HKPO fångade upp tidigt, och långt senare fick se bekräftat i ICES rådgivning för 2019.

Vi skulle gärna vilja se en bättre och mer balanserad kunskapsbas kring miljö och fiske. Med tillgång till en forskningsansträngning som på allvar tar med fiskets perspektiv. Något som saknas idag och gör att näringen är helt utlämnad åt en ensidig forskningsfokus på fiskets miljöpåverkan, något vi menar ofta ger en kantrad bild av verkligheten. Med ett större helhetsperspektiv kan kunskap och erfarenheter inom fisket också bättre samlas upp och tas tillvara.

Sidan 16 (5) Om kompetensförsörjning.

I aktuella stycket saknas det beskrivning ett väsentligt hinder för yngre fiskare att söka sig till yrket, nämligen det vittomfattande regelverket och byråkratin som omgärdar yrkesfisket. T o m fiskare som varit med länge och därför kunnat ”växa in” i det administrativa och i alla snåriga fiskeregler har bekymmer med detta. Ett hinder som skrämmar bort potentiella nyrekryteringar och därför bör finnas med i texten.

En lösning i sammanhanget som HKPO vill arbeta för är att intresserade aspiranter först kan prova på yrket som praktikant och därefter kunna välja att kombinera fortsatt praktik med en teoretisk utbildning (kan platsa på sidan 19 (8)).

Sidan 21 stycke 5. Här beskrivs att ”*fisketrycket på flera arter inte är långsiktigt hållbart*”. Likaså i stycke (7) om att ”*kommersiellt nyttjande av bestånden av fisk och skaldjur varierar, men är i flera fall ansträngt och allvarligt*”. Påståendet späder på en redan spridd felaktig uppfattning om att det pågår ett väsentligt överfiske i våra vatten. I de allra flesta fiskena förekommer det inget överfiske, och om kvoterna är för högt satta så har vi har en förvaltning som efter forskningsråd årligen sätter kvoter i

enlighet med msy-målen och därigenom anpassas fisket. Beskrivningarna om fisketryck kan därför inte anses vara korrekta.

Påverkan på fiskbestånden och miljön från skarv och säl bör också finnas med som negativa faktorer i stycket om ”Kust och hav”.

Sidan 22 Yrkesfiske första och fjärde stycket.

En märklig skrivning: ”*Flottan består till cirka två tredjedelar av fartyg under 10 meter. Där ingår både större fartyg som fiskar med trål och mindre fartyg...*”.

Vidare, i fjärde stycket menar vi att det bör förtydligas vilka landningshamnar som avses för pelagiskt respektive demersalt fiske.

I övrigt tycker vi att strategin är väl utformad.

Träslövsläge den 31 augusti 2020

Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation

Tommy Lang